

[Hilmar Baunsgaard.]

skal være ved egne midler, vi forbedrer konjunktursituationen herhjemme, og det vil sige, at vi skal først og fremmest indstille os på at forbedre vor stilling i eksportkonkurrencen.

Det er rigtigt, at dansk industrieksport har været udsat for et tilbageslag, der betyder et fald i stigningstakten fra omkring 15 pct. om året til nu cirka det halve. Men det er jo kun ét af de handicap, der rammer dansk industri, eller skal jeg sige, det er én af de opgaver, vi stiller dansk industri, at indhente det igen. Derudover ved vi, at den internationale behandling af landbrugssamhandelen fortsat er og formentlig fortsat vil være en sådan, at vi ikke får lov til at forøge vor landbrugseksport væsentligt; det vil sige, at skal vores økonomiske aktivitet kunne fastholdes på en måde, der tillader uændret fortsættelse af den økonomiske fremgang, vi har kendt gennem adskillige år, så skulle industrieksporten skaffe dækning både for sit eget tilbageslag og for det tilbageslag, der kommer i landbrugseksporten. Derfor er det ikke nok at henvise til, at vor konkurrencesituation ikke er blevet forværret i 1967. Det krav, vi står over for, er i virkeligheden at skulle forbedre vor konkurrenceevne for at kunne klare det, og kravet om en forbedring af vor konkurrenceevne fører til den opfattelse, som meget let kan blive udlagt som mindre fremskridtsvenlig eller, som det også er blevet forsøgt i dag udlagt, som: om man i særlig grad havde opmærksomheden henvendt på lønningerne. Men vi må jo desværre gøre os klart, at vores udvikling i pris- og omkostningsniveauet har ligget foran de fleste andre landes igennem en periode, og så må konklusionen være, at skal vi forbedre vor konkurrenceevne, må vi indstille os på, at indkomsterne ikke bør stige så meget, som de har gjort i de nærmest foregående år. De, som ikke synes, at en sådan tankegang er progressiv nok, er fremskridtsvenlig nok, tror jeg skal betænke, at man i virkeligheden kan komme til at stå over for valget imellem tilbageholdenhed i indkomstudviklingen eller yderligere beskæftigelsesvanskeligheder. Man kan også sige det, som professor Ølgaard har udtrykt det, at vi har vænnet os til, at vor indkomst i kroner og øre skal stige med 10 pct. om året, og det

må vi blødt til at vænne os af med igen. Det tror jeg man skal gøre.

Jeg har med interesse noteret, at regeringen synes indstillet på på baggrund af denne vanskelige beskæftigelsessituation at stimulere byggeaktiviteten. Nu kan man vel have sine tvivl om, hvorvidt det lykkes. Derimod synes jeg ikke man kan være i tvivl om, at hvis det lykkedes for godt, så kunne det også være et middel, som på længere sigt ikke ville fremme, men skade vore muligheder for varigt at forbedre vor økonomiske situation. Det, vi først og fremmest trænger til, er jo en stimulans til erhvervslivets aktivitet, og derfor er det ganske klart, at det ikke først og fremmest gælder om at styrke alene de hjemmeproducerende erhverv, men at man skal stille imod en lettelse i situationen også, og ikke mindst, for de eksportproducerende erhverv, og her ville jeg mene, at man nu for alvor skulle til, regeringen og folketingets partier imellem, at bedømme vore muligheder for under bibeholdelse af en nogenlunde økonomisk balance at tillade en vis likviditetslettelse for erhvervslivet. Men skal det gøres, må man også gøre sig klart, at det ikke kan være holdbart, om de offentlige udgifter også til næste år i det store og hele lægger beslag på produktions-tilvæksten, og derfor er det et samarbejde mellem regeringen og folketingets øvrige partier om en planlægning, en prioritering af de offentlige udgifter, som kan muliggøre en strækning af disse anlægsarbejder, hvis den økonomiske situation tvinger noget sådant igennem.

Det er med andre ord denne kombination af forskellige midler, der er nødvendig, og derfor er jeg, som jeg sagde indledningsvis, tilfreds med og på sin vis glad for den måde, hvorpå statsministeren besvarede forespørgslen. Men jeg må nævne én ting, som jeg tror er et af de forhold, regeringen ikke rigtig har forstået at der kan være nogen alvor i. Den nuværende økonomiske situation er delvis fremskaffet ad psykologisk vej — også kun delvis — og her spiller det politiske klima en rolle. Jeg skal ikke her benytte — jeg synes slet ikke, det er berettiget at gøre det i denne diskussion — en meget stærk polemisk problemstilling omkring vores nuværende politiske situation. Jeg beder bare alvorligt regeringen og især